

Wegenbouwproject krijgt toestemming ondanks stikstof

Veldhoven mag verder met wegverbreding door beroep op openbaar belang

Josta van Bockxmeer en Arend Clahsen
Amsterdam

Voor het eerst sinds de Raad van State een vernietigend oordeel velde over de Nederlandse stikstofaanpak geeft hij zijn fiat voor een groot bouwproject. Bij de verbreding van de lokale weg de Kempenbaan in Veldhoven neemt de gemeente voldoende maatregelen om het verlies aan natuur te compenseren, aldus de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

De uitspraak is een belangrijk signaal dat grotere bouwprojecten door kunnen gaan ondanks de stikstofuitspraak. Het Rijk, gemeenten, provincies, boeren en andere ondernemers hebben sinds eind mei te maken met grote onzekerheid over bouwprojecten en bedrijfsuitbreidingen. De Raad van State schoot toen het Nederlandse polderakkoord over stikstofbeleid af.

'Het extreme paniekvoetbal van de laatste tijd vind ik wat overdreven', zegt bestuursrechtadvocaat Anita Nijboer van advocatenkantoor Kennedy Van der Laan naar aanleiding van de uitspraak over de Kempenbaan. Volgens haar kunnen projecten zoals de verbreding van de snelweg A27 bij het Utrechtse Amelisweerd alsnog doorgang vinden, mits ze aan de juiste voorwaarden voldoen.

In het geval van de verbreding van de Kempenbaan en de nieuwe aansluiting op de Rijksweg A67 is volgens de Raad van State sprake van een 'dwingende reden van groot openbaar belang'. De aanpassing van de wegen verbetert de bereikbaarheid van bedrijventerrein De Run in Veldhoven. Ook draagt de uitbreiding bij aan oplossing van leefbaarheids- en verkeersveiligheidsproblemen in Veldhoven, Valkenswaard, Waalre en Aalst.

De snelweg A27 bij het Utrechtse Amelisweerd is een van de grote projecten die na de stikstofuitspraak zijn stilgelegd. FOTO: KOEN LAUREIJ

Voor de wegverbreding in Veldhoven is gebruikgemaakt van de zogeheten ADC-toets. Daarmee kunnen projecten toch doorgaan als er geen alternatief (A) is, er sprake is van een dwingende reden (D) van groot openbaar belang en als daarbij compensatie (C) van de schade aan de natuur plaatsvindt.

Dat is anders dan onder het gesneuveld Programma Aanpak Stikstof (PAS). Daarin werden maatregelen afgesproken om neerslag van stikstof tegen te gaan en

om stikstof uit de natuur te verwijderen. Maar die afspraken waren te vrijblijvend en in strijd met de Europese regels, oordeelde de Raad van State.

'Ik verwacht dat er de komende tijd meer ADC-toetsen gaan volgen', zegt advocaat Rachid Benhadi van Hekkelman Advocaten. Naast de snelweg bij Amelisweerd noemt hij ook de ontwikkeling van de voormalige vliegbasis Twente als projecten die voor de toets in aanmerking komen. Door beide projecten heeft de Raad van State onlangs een streep gezet, omdat de vergunningaanvragen stoelden op het PAS. Ook voor Lelystad Airport zou de toets volgens hem geschikt kunnen zijn.

De beoordeling van het project in Veldhoven werd aangehouden terwijl de Raad van State zich boog over de Nederlandse stikstofaanpak. Die tijd gebruikte de gemeente Veldhoven vanaf eind 2018 om het project los te koppelen van het PAS. In plaats daarvan is gebruikgemaakt van de zogenoemde ADC-toets.

Dat had ook bij andere projecten kunnen gebeuren. In afwachting van beoordeling van de PAS heeft de Raad van State het oordeel over veel projecten uitgesteld, zoals de verbreding van de weg bij Amelisweerd.

➔ **Vervolg op pagina 3**

Als aan de juiste voorwaarden wordt voldaan kan de A27 bij Amelisweerd worden verbreed

 Vervolg van pagina 1

Nijboer: 'De keuze om alvast een ADC-toets op te starten, had dus voor meerdere projecten gemaakt kunnen worden.'

De toets is niet voor ieder project geschikt, omdat de onderzoeken veel werk zijn en niet voor alle plannen een dwingende reden van groot openbaar belang is aan te wijzen. Vooral de bouw en uitbreiding van belangrijke wegen, projecten voor duurzame energie zoals windmolenparken en grote woningbouwprojecten kunnen van de toets profiteren, denkt zowel Nijboer als Benhadi.

Sinds de afkeuring van de stikstofaanpak in mei heeft de Raad van State ook kleinere projecten zoals uitbreidingsplannen van boerenbedrijven tegengehouden. Ook onder woningbouwprojecten waarvan de doorgang onzeker is, zitten veel kleinschalige plannen.

Voor deze projecten kan het een oplossing zijn al bij de planning maatregelen voor de vermindering van de stikstofuitstoot te nemen. Aannemers kunnen bijvoorbeeld elektrische graafmachines inzetten.

Ontwikkelaars kunnen gasloze woningen plannen. Op die manier wordt de kans groter dat voor de projecten geen natuurvergunning nodig is, en blijft ook de ADC-toets buiten beeld. Benhadi ziet nu al een toename in het gebruik van elektrische machines bij bouwers.

'Maar het is moeilijk, je moet veel preciezer gaan kijken', zegt Nijboer. 'Aan de andere kant hebben we met z'n allen besloten dat we die natuurgebieden willen beschermen.'

'Het extreme paniekvoetbal van de laatste tijd vind ik wat overdreven'

Anita Nijboer

bestuursrechtadvocaat bij
Kennedy Van der Laan